

Білет 21

Практычнае заданне.

Падзелы Рэчы Паспалітай, уваходжанне тэрыторыі Беларусі ў склад Расійскай імперыі, змены ў становішчы розных слаёў насельніцтва Беларусі.

Выкарыстоўваючы прадстаўленыя матэрыялы, адкажыце на пытанні (выканайце заданні):

1. Якія краіны ўдзельнічалі ў падзелах Рэчы Паспалітай?
2. Назавіце беларускія гарады, якія ўвайшлі ў склад Расійскай імперыі ў выніку I, II і III падзелаў Рэчы Паспалітай.
3. Складзіце табліцу або схему: «Змены ў становішчы розных пластоў насельніцтва беларускіх земляў пасля іх далучэння да Расійскай імперыі».
4. Якія новыя мануфактуры, створаныя на тэрыторыі Беларусі ў канцы XVIII ст., сведчылі аб уключэнні Беларусі ў агульнарасійскую сістэму гаспадарання? Дзе яны былі створаны?

I. Карта-схема “Падзелы Рэчы Паспалітай”

II. Сацыяльна-эканамічныя змены на беларускіх землях у канцы XVIII - пачатку XIX ст. (на матэрыялах вучэбнага дапаможніка “Гісторыя Беларусі. Канец XVIII – пачатак XX ст. 8 клас”)

У выніку падзелаў Рэчы Паспалітай тэрыторыя Беларусі з больш як трохмільённым насельніцтвам аказалася ў складзе Расійскай імперыі.

Сярод розных саслоўяў расійскі ўрад вылучаў шляхту, якую імкнуўся ўсяляк да сябе размясціць. Шляхце даваліся правы расійскага дваранства. За ёй, пры ўмове прысягі на вернасць Расіі, захоўваліся маёнткі. Яны ўяўлялі сабой памешчыцкія землеўладанні з жылымі і гаспадарчымі пабудовамі, прадпрыемствамі і сялянамі. Але шляхта не магла ствараць канфедэрацыі. Магнаты пазбавіліся права мець сваё войска і крэпасці.

У гарадах адмянялася магдэбургскае права, на беларускія гарады распаўсюджваліся прынцыпы расійскага гарадскога самакіравання.

Значная частка беларускага сялянства пасля ўваходжання беларускіх земляў у склад Расійскай імперыі становілася ўласнасцю расійскіх памешчыкаў і чыноўнікаў.

У Беларусі замест ранейшага падатку з кожнага двара сталі браць падаць з кожнай душы мужчынскага полу. У беларускіх губернях уводзілася рэкруцкая павіннасць. Асоб мужчынскага полу ва ўзросце 19-35 гадоў - прадстаўнікоў сялянскага і мяшчанскага саслоўяў - сталі заклікаць на 25-летнюю вайсковую службу ў расійскае войска (з 1834 г. - на 20 гадоў).

Уключэнне Беларусі ў агульнарасійскую сістэму гаспадарання запатрабавала вытворчасці пэўнай прадукцыі. Неўзабаве ўзніклі новыя мануфактуры. У Крычаве была заснавана суднаверф, дзе будаваліся лёгкія судны для Чарнаморскага флоту.

III. Карта-схема. “Эканоміка Беларусі ў XVIII ст.”

